

Korniienko Petro. The concept and features of the constitutional advocacy

Strengthening of advocacy as a problem, especially the national elite and the general public to explain a number of interrelated factors. First, that guarantee the security and protection of human and civil rights is considered to be the most important function of the state. At the same time, the results of ignoring the priority task of guaranteeing human rights and freedoms and civil rights in the work of public authorities, have repeatedly pointed to himself. The dynamic public relations as a special feature of modern life, changing processes in the public sector, creating conditions to increase the likelihood of violations or abuses of human persons without formal violations of the law. Rethinking development of modern relations between the state and people, and people to each other and should lead to more effective safeguards to protect individual rights through human rights institutions.

Therefore, to fully clarify the correct meaning and essence of the constitutional foundations of human rights activities in Ukraine needs to take account of these features. For this, among other things, should define the basic terms used in human rights activities, including but not limited to such as: law, protection activities.

Key words: constitutional advocacy, protection of rights and freedoms of man and citizen, civil society, advocacy, legal regulation.

УДК 343.32

**О. В. ГОЛОВКІН
І. Р. СКАЗКО****МІСЦЕ І РОЛЬ ОРГАНІВ ПРОКУРАТУРИ У СИСТЕМІ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ**

Досліджено питання, пов'язані з визначенням правового статусу прокуратури як суб'єкта забезпечення національної безпеки. Визначено її місце в системі суб'єктів, на які покладається забезпечення національної безпеки.

© ГОЛОВКІН Олександр Васильович – доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, начальник відділу дослідження проблем національної безпеки і оборони Науково-дослідного інституту Національної академії прокуратури України, почесний працівник прокуратури України

© СКАЗКО Ігор Романович – головний науковий співробітник відділу дослідження проблем національної безпеки і оборони Науково-дослідного інституту Національної академії прокуратури України, почесний працівник прокуратури України

Обґрунтовано висновок, що діяльність прокуратури у забезпеченні національної безпеки носить комплексний характер, яка об'єднує різні функції та напрями діяльності з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

Ключові слова: національна безпека, національні інтереси, організована злочинність, корупція, міжнародне співробітництво, прокуратура, законність.

Головкин А. В., Сказко И. Р. Место и роль органов прокуратуры в системе обеспечения национальной безопасности Украины

Исследованы вопросы, связанные с определением правового статуса прокуратуры как субъекта обеспечения национальной безопасности. Определено ее место в системе субъектов, на которые полагается обеспечение национальной безопасности.

Обоснован вывод, что деятельность прокуратуры относительно обеспечения национальной безопасности носит комплексный характер, которая объединяет разные функции и направления деятельности с целью защиты прав и свобод человека, интересов общества и государства.

Ключевые слова: национальная безопасность, национальные интересы, организованная преступность, корупция, международное сотрудничество, прокуратура, законность.

Holovkin Oleksander, Skazko Igor. Place and role of the prosecution in the system of national security of Ukraine

This article researches issues relating to the definition of the legal status of prosecution as the subject of national security. It is determined its place in the entities entrusted with national security.

It is grounded the conclusion that the prosecution activity concerning the national security has complex features, which integrates various functions and activities to protect human rights and freedoms, the general interests of society and the state.

Key words: national security, national interests, organized crime, corruption, international cooperation, prosecution, law.

Статтею 17 Конституції України визначено, що захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави, організація і порядок діяльності яких визначаються законом¹.

Національна безпека покликана гарантувати сприятливі умови для життя і продуктивної діяльності громадян, державних інститутів, захищати важливі інтереси людини, суспільства та держави від зовнішніх та внутрішніх загроз.

Тож актуальність статті обумовлена необхідністю подальших наукових розробок щодо місця і ролі прокуратури у загальнодержавній системі забезпечення національної безпеки.

В Україні різні аспекти діяльності органів прокуратури завжди були предметом уваги з боку науковців. Зокрема, ця проблематика досліджувалась такими вченими, як Ю.М. Грошевий, В.М. Гусаров, В.В. Долежан, П.М. Каркач, В.П. Корж, М.В. Косюта, І.М. Козяков, М.І. Мичко, М.В. Руденко, В.В. Сташис, В.Я. Тацій, П.В. Шумський та ін. Методологічні аспекти, стан і тенденції розвитку національної безпеки досліджували В.Т. Білоус, В.П. Горбулін, І.В. Кременовська, М.В. Коваль, В.А. Ліпкан, Н.Р. Нижник, Г.П. Ситник, І.П. Смешко та інші. Водночас, аналіз наукових розробок, наявних у цій сфері, виявив, що у вітчизняній юридичній науці практично відсутнє системне та комплексне дослідження діяльності прокуратури як суб'єкта в протистоянні загрозам національної безпеки, особливо з урахуванням викликів сьогодення та в умовах реформування правоохоронної системи.

Побудована за роки незалежності система забезпечення національної безпеки України під час збройного конфлікту на сході України виявила свою не готовність до нейтралізації реальних загроз національним інтересам. Проведення в окремих районах Донецької та Луганської областей антитерористичної операції, тимчасова окупація частини територій цих областей, послугували причинами виникнення такої кількості соціальних, економічних, правових та інших проблем, яких ще не було за всі попередні роки незалежності України. Не підготовленими до цих викликів виявились як суб'єкти забезпечення національної безпеки так і законодавча основа їх діяльності, оскільки більшість законодавчих актів у сфері національної безпеки прийняті ще у 90-х роках минулого століття коли в суспільстві та науці розповсюдженою була доктрина, яка ґрунтувалась на Меморандумі про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, що Україні не загрожує жодна зовнішня небезпека.

Основні засади державної політики, спрямованої на захист національних інтересів і гарантування в Україні безпеки особи, суспільства і держави від зовнішніх і внутрішніх загроз дано в Законі України „Про основи національної безпеки України” (далі Закон).

У статті першій цього Закону визначено поняття „національна безпека” як захищеність життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якої забезпечується сталий розвиток суспільства, своєчасне виявлення, запобігання і нейтралізація реальних та потенційних загроз національним інтересам у сферах правоохоронної діяльності, боротьби з корупцією, ...використання надр, земельних та водних ресурсів, корисних копалин, захисту екології і навколишнього природного середовища та в інших сферах державного управління².

Забезпечення національної безпеки покладається на визначених у ст. 4 Закону суб'єктів.

Погоджуємось з думкою В. Ліпкана, який вважає, що основу системи забезпечення національної безпеки України складають органи, сили та засоби забезпечення національної безпеки, які вживають систему теоретико-методологічних, нормативно-правових, інформаційно-аналітичних, організаційно-управлінських, розвідувальних, контррозвідувальних, оперативно-розшукових, кадрових та інших заходів, спрямованих на забезпечення процесу управління загрозами та небезпеками, за якого державними і недержавними інституціями гарантується прогресивний розвиток українських національних інтересів³.

Водночас чинний Закон України „Про основи національної безпеки України” визнаючи прокуратуру України окремим суб'єктом забезпечення національної безпеки не розкриває її прав і компетенції у цій сфері, обмежуючись зазначенням того, що вона здійснює їх в межах повноважень визначених Конституцією та Закону України „Про прокуратуру”.

М.В. Косюта зазначав, що проблему визначення місця прокуратури в державному механізмі доцільно вирішувати у двох аспектах: а) за функціональним призначенням її органів і ступенем організаційної відокремленості; б) залежно від її цілей і завдань, які повністю чи значною мірою збігаються із цілями й завданнями інших державних органів⁴.

Тому при визначенні ролі прокуратури як суб'єкта забезпечення національної безпеки необхідно перш за все враховувати інституціональні та функціональні ознаки її діяльності.

Нажаль внесенні в червні 2016 року зміни до Конституції України, у зв'язку з проведенням судової реформи, не вирішили ключове та дискусійне питання, до якої гілки влади слід віднести прокуратуру України.

На даний час прокуратура в Україні, як окремий державний орган, відповідно до ст. 131-1 розділу VIII Конституції України є складовою системи правосуддя. Хоча поняття судова влада і правосуддя є неідентичними.

Аналізуючи систему забезпечення національної безпеки Н.Р. Нижник зазначає, що основні функції, які покладаються на систему забезпечення національної безпеки полягають у наступному:

- створення і підтримка сил та засобів забезпечення національної безпеки;
- управління діяльністю системи забезпечення національної безпеки;
- здійснення планової та оперативної діяльності щодо забезпечення національної безпеки;
- участь у міжнародних системах безпеки⁵.

Вказані функції трансформуються у завдання, які згідно з чинним законодавством покладаються на відповідні органи державного управління.

Законом України „Про основи національної безпеки України” та Стратегією національної безпеки України, затвердженої Указом Президента України від 25 травня 2015 року № 287/2015 визначено основні реальні та потенційні загрози національній безпеці України у різних сферах життєдіяльності.

На наше бачення, прокурор, як суб'єкт забезпечення національної безпеки, найбільш повно може реалізувати свої повноваження у сфері державної безпеки, зовнішньополітичній, воєнній, економічній та екологічній сферах, шляхом виконання функцій визначених у ст. 2 Закону України „Про прокуратуру” з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

У системі забезпечення національної безпеки прокуратуру України потрібно розглядати як спеціальний суб'єкт, тому що вона окрім загальних для всіх суб'єктів повноважень здійснює:

- організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку відповідно до Конституції України;

- координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності, перш за все у протидії організованій злочинності, корупції, які становлять реальну загрозу національній безпеці у сфері державної безпеки;

- функції уповноваженого (центрального) органу України щодо подачі запитів про міжнародну правову допомогу у кримінальному провадженні під час досудового розслідування та розгляд відповідних запитів іноземних компетентних органів;

- представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом.

Так, відповідно до п.1 ч. 1 ст. 131-1 Конституції України та ст. 25 Закону України „Про прокуратуру” прокуратура здійснює організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку⁶.

Зміст цієї функції складає конкретна кримінально-процесуальна діяльність прокурора у відповідності із повноваженнями наданими йому Законом України „Про оперативно-розшукову діяльність” та Кримінальним процесуальним кодексом України по боротьбі зі злочинами проти основ національної безпеки України, терористичного спрямування, організованої злочинної діяльності, корупції тощо.

Слушною є думка І. Козякова, що діяльність прокуратури, і передусім у темпоральному аспекті повинна збігатися з діяльністю інших органів системи забезпечення національної безпеки⁷.

Однак, слід зазначити, що на відміну інших правоохоронних органів, які в рамках здійснення оперативно-розшукової, контррозвідальної та розвідувальної діяльності виявляють, запобігають і нейтралізують реальні та потенційні загрози національним інтересам,

у тому числі запобігають розвідувально-підривній діяльності спецслужб іноземних держав та окремих громадян направленої проти основ національної безпеки, органи прокуратури діючи в рамках кримінального процесуального законодавства реагують виключно на реальні загрози вчинення злочинів та уже вчинені кримінальні правопорушення.

Особлива роль прокуратури в забезпеченні національної безпеки полягає в підвищенні рівня координації діяльності правоохоронних органів у сфері протидії організованим злочинності, що згідно ст. 8 Закону України „Про основи національної безпеки України” є одним із основних напрямків державної політики з питань національної безпеки України у сфері державної безпеки.

Однак безпосередньо координувати діяльність правоохоронних органів відповідного рівня у сфері протидії злочинності уповноважені лише Генеральний прокурор України, керівники регіональних та місцевих прокуратур, їх перші заступники та заступники згідно із розподілом обов’язків (ч. 2 ст. 25 Закону України „Про прокуратуру”).

На нашу думку з метою підвищення ефективності діяльності прокурорів, реального впливу на покращання стану протидії злочинності та корупції доцільно в структурі Генеральної прокуратури України та регіональних прокуратур створити спеціальні самостійні підрозділи по координації діяльності правоохоронних органів.

Закон України „Про прокуратуру” визначає чотири форми здійснення прокурором координаційних повноважень: у виді проведення спільних нарад, створення міжвідомчих робочих груп, а також проведення узгоджених заходів, здійснення аналітичної діяльності.

Водночас загальний порядок організації роботи з координації діяльності правоохоронних органів, взаємодії органів прокуратури із суб’єктами протидії злочинності визначається наказом Генерального прокурора України від 16.01.2013 № 1/1гн та Положенням про координацію діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинності та корупції, затвердженим спільним наказом Генеральної прокуратури, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки, Міністерства оборони, Міністерства доходів і зборів, Державної пенітенціарної служби та адміністрації Державної прикордонної служби від 11 лютого 2013 року № 5/132/21/4/84/82/ ОД-13/1. Зокрема вказаним Положенням у п. 4 деталізовано форми такої координації.

Вважаємо, що зазначені Наказ та Положення є застарілими, не відповідають вимогам часу, не узгоджуються з вимогами ст. 8 вищевказаного Закону і потребують негайних змін.

Діяльність органів прокуратури щодо забезпечення національної безпеки в контексті захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави повинна здійснюватися з урахуванням основних напрямів державної політики з питань національної безпеки.

Основним напрямом державної політики з питань національної безпеки у зовнішньополітичній сфері відповідно до ст. 8 Закону є, у тому числі: участь у заходах щодо боротьби з міжнародними організованими злочинними угрупованнями та міжнародним тероризмом, протидія поширенню ядерної та іншої зброї масового ураження і засобів її доставки; посилення координації діяльності правоохоронних, розвідувальних і контррозвідувальних органів для боротьби з організованою злочинністю та наркобізнесом.

Прокуратура України відповідно до своїх повноважень не тільки здійснює процесуальне керівництво та в окремих випадках досудове розслідування у кримінальних провадженнях вищезазначеної категорії злочинів, але згідно з ч. 2 ст. 2 Закону України „Про прокуратуру” та розділу IX Кримінального процесуального кодексу України проводить міжнародне співробітництво і надає правову допомогу правоохоронним органам зарубіжних держав та міжнародним судовим установам під час кримінального провадження.

Зокрема, ст. 545 КПК України визначено, що виключно Генеральна прокуратура України звертається із запитом про міжнародну правову допомогу у кримінальному провадженні під час досудового розслідування та розглядає відповідні запити іноземних компетентних органів тобто здійснює функції центрального органу України.

Також на даний час Міжнародним Судом Організації Об'єднаних Націй розглядається позов України до Російської Федерації щодо порушення Росією Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму від 9 грудня 1999 року, яка ратифікована обома країнами у 2002 році.

Чинним законодавством обов'язок захисту прав та інтересів нашої держави під час вирішення міжнародних спорів за участю України та інших суб'єктів міжнародного права покладено на Міністерство закордонних справ України, однак процес зібрання доказів

не може бути ефективним без участі органів прокуратури, які розслідують кримінальні провадження та здійснюють процесуальне керівництво досудовим розслідуванням у справах про злочини, вчинені в зоні АТО. Адже в багатьох випадках виключно в рамках КПК України можна зібрати належну та допустиму доказову базу.

Органічним складовим компонентом національної безпеки є екологічна безпека.

Загрозливі наслідки аварії на Чорнобильській АЕС, катастрофічне забруднення повітря, води та ґрунту, масштабне знищення лісів, протиправне видобування бурштину, нераціональне природокористування далеко не повний перелік негативних чинників, які створюють загрозу національній безпеці України в екологічній сфері.

Водночас відповідно до аналітично-статистичних матеріалів Генеральної прокуратури України про стан законності та протидії злочинності за 3 місяці 2017 року у сфері довілля зареєстровано 1353 кримінальних правопорушень, до суду з обвинувальним актом направлено 131 провадження, за результатами представницької діяльності задоволено 101 позов на суму 15,9 млн. грн. Рівень реального виконання на цьому напрямі становить лише 18,8%, що свідчить про недостатню роботу органів прокуратури з огляду на критичний стан довілля в нашій державі.

На наше бачення лише комплексний підхід щодо застосування прокурором передбачених кримінально-правових заходів, а також представницька діяльність прокурора сприятимуть своєчасному реагуванню на порушення природоохоронного законодавства, вжиття заходів щодо їх усунення, відшкодування збитків, притягнення винних осіб до відповідальності.

Реалізація прокуратурою України, як суб'єктом забезпечення національної безпеки, що наділений державно-владними повноваженнями основних функцій можлива у формі як застосування норм права так й в правоохоронній сфері і її характерні такі специфічні ознаки: застосування функцій здійснюється в чітко визначених законом процесуальних формах; державно-владний характер прийнятих процесуальних рішень, які обов'язкові до виконання, (в певних випадках після підтвердження судом), а в разі необхідності забезпечуються примусовою силою держави; видання правозастосовного акта, у якому знаходить своє закріплення рішення компетентного органу.

Визначаючи місце та роль прокуратури в системі органів забезпечення національної безпеки, можна погодитись з позицією І. Козякова, що враховуючи інтегруючу роль права в процесі регулювання відносин забезпечення національної безпеки, прокуратура посідає окреме, самостійне й водночас системооб'єднуюче місце⁸.

Підсумовуючи, можна відмітити, що прокуратура України в сучасних умовах виконує ключову роль у забезпеченні національної безпеки країни. Однак для ефективного захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави та адекватного і своєчасного реагування на виклики та загрози національній безпеці необхідним є подальше вдосконалення законодавства.

Можна підтримати позицію В.А. Ліпкана, що національна безпека, будучи системним явищем не може розглядатися в межах одного закону, вона має створювати засади до побудови відповідних інститутів права як адекватних засобів регулювання функціонування складних систем⁹.

Отже, поряд з базовим законом важливо розробити пакети нормативно правових актів і політико-правових документів з окремих видів загроз національній безпеці і в окремих сферах діяльності, в яких чітко прописати повноваження прокурора.

На нашу думку, доцільно в Законі України „Про прокуратуру” передбачити норму щодо повноважень прокурора в системі забезпечення національної безпеки України та надати Генеральному прокурору право законодавчої ініціативи для забезпечення ініціювання і проведення необхідних реформ у правоохоронній сфері, що відповідатиме вимогам ст. 8 Закону України „Про основи національної безпеки України”.

Спеціальним видом діяльності у сфері забезпечення державної безпеки є контррозвідувальна діяльність, яка проводиться підрозділами та співробітниками Служби Безпеки України.

Відповідно до пункту 6 ч. 2 ст. 7 Закону України „Про контррозвідувальну діяльність” нагляд за додержанням законів під час проведення контррозвідувальної діяльності, здійснюється лише Генеральним прокурором, виконувачем його обов'язків або уповноваженими наказом Генерального прокурора його заступниками. Водночас конкретних повноважень прокурора щодо здійснення такого

нагляду та відповідного структурного підрозділу Законом не передбачено.

Для покращення ефективності прокурорського нагляду за дотриманням законів під час проведення контррозвідувальної діяльності на наше бачення, слід законодавчо розширити перелік посадових осіб Генеральної прокуратури України, які будуть його здійснювати, та надати прокурору окремі повноваження, передбачені ст. 14 Закону України „Про оперативно-розшукову діяльність” і щодо контррозвідувальної діяльності. У подальшому, після прийняття запропонованих змін до законодавства доцільно запровадити у структурі Генеральної прокуратури відповідний підрозділ, працівники якого будуть здійснювати нагляд на зазначеному напрямі.

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Про основи національної безпеки України: Закон України від 19 червня 2003 року № 964-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
3. Ліпкан В.І. Національна безпека України: навч. посіб. Київ: КНТ. 2009. – С. 63.
4. Косюта М.В. Проблеми та шляхи розвитку прокуратури України в умовах побудови демократичної правової держави: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.10; Національна юридична академія України імені Ярослава Мудрого. Харків, 2002. С. 8.
5. Національна безпека України: навчн посібн. / авт.кол.: Н.Р. Нижник, Г.П. Ситник, В.Т. Білоус. Київ: Преса України. 2000. С. 149.
6. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18>.
7. Козяков І.М. Прокуратура в системі забезпечення національної безпеки // Реформування органів прокуратури України: проблеми і перспективи. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції (2-3 жовтня 2006 року): зб. матер. Київ: Академія прокуратури України, 2006. С. 77.
8. Там само. С. 76.
9. Ліпкан В.І. Цит. праця. С. 147.

Holovkin Oleksander, Skazko Igor. Place and role of the prosecution in the system of national security of Ukraine

Basic principles of state policy aimed to protect the national interests and security in Ukraine of individual, society and state against external and internal threats given by the Law of Ukraine "On National Security of Ukraine".

However, current law does not clearly delineates tasks and functions of the entities entrusted with national security, limited the notification that they ensure their powers within defined by the Constitution and relevant laws.

As follows from the contents of Article 10 the basic functions are assigned to all subjects of national security, including the prosecution of Ukraine.

The main task of the national security system is to create a system of governance in which could give a possibility to ensure conscious focused impact on these threats and dangers.

Identifying prosecution as the subject of ensuring of national security firstly must be take into account institutional and functional characteristics.

Analysis of the Law of Ukraine "On Prosecution" shows that the activity of the prosecutor's office concerning ensuring national security has complex character, which integrates various functions and activities to protect the rights and freedoms, the general interests of society and the state should therefore be based on the priorities identified by key fields of state policy on national security.

In the system of national security prosecution of Ukraine should be viewed as a special subject because it provides:

- coordination of law enforcement activities in ensuring national security – in combating organized crime and corruption, which are factors of political and economic instability in the society and pose a direct threat to the national security of Ukraine in the field of national security. Penetrating the legislative authority and public administration, law enforcement and judicial institutions, organized crime spreads its interests encroaching on a set of the most important social values such as life, health, honor and dignity, integrity and human security, economic stability, public safety and order more.

- organization and accompany of pre-trial investigation procedure, the solution of other issues according to the law during criminal proceedings, supervision and other covert investigative and search actions of law enforcement agencies in accordance with the Constitution of Ukraine (p. 2 p. 1 Art. 131-1).

Organic component of national security is environmental safety.

Given into account the critical situation with the environment in our country only a comprehensive approach to the application of the prosecutor provided for criminal activities, and participatory activities of prosecutor facilitate timely report violations of environmental legislation, measures to address them, damages, bringing the perpetrators to justice.

The main direction of government policy on national security in foreign policy is therefore participation in activities to combat international organized crime and international terrorism, countering the proliferation of nuclear and other weapons of mass destruction and their means of delivery.

Prosecution of Ukraine under p. 2, Art. 2 of the Law of Ukraine "On Prosecution" and Section IX of the Criminal Procedure Code of Ukraine carries out international cooperation and provides legal assistance to law enforcement agencies of foreign states and international courts during criminal proceedings.

In view of the tasks of the prosecutor to combat organized crime as a direct threat to national security of Ukraine in the field of national security are:

- real protection of the rights and freedoms of human and citizen, interests of society and state from organized crime through prevention of organized crime groups, their detection and elimination;

- providing rapid, full and impartial investigation into these criminal proceedings and trial so that all members of criminal groups will be prosecuted and punished on the basis of the largest public danger of the crimes committed;

- unconditional compliance with the law on a full, thorough and impartial investigation of all circumstances of the criminal offense, providing full compensation of the damage; restoration of rights and interests of the state;

- coordinating the activities of the prosecutor regarding the joint efforts of government and law enforcement authorities in combating crime manifestations;

- constitutional rights and freedoms in the proceedings of operational activities and preliminary investigation in the criminal proceedings;

- improving pre-trial investigative units of the prosecution bodies;

- preventive work of prosecutor, interaction with social organisms.

Key words: national security, national interests, organized crime, corruption, international cooperation, prosecution, law.

УДК 342.54

О. В. БОЙКО

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ВЧЕНОГО

Аналізуються поняття правового статусу, правового модусу, їх види та співвідношення. На основі проведеного аналізу розкриваються структурні елементи конституційно-правового статусу вченого. Досліджуються проблеми реалізації окремих з них.

Ключові слова: конституційно-правовий статус, правовий модус, вчений.

Бойко О. В. Конституционно-правовой статус ученого

Анализируются понятия правового статуса, правового модуса, их виды и соотношение. На основе проведенного анализа раскрываются структурные элементы конституционно-правового статуса ученого. Исследуются проблемы реализации отдельных из них.

Ключевые слова: конституционно-правовой статус, правовой модус, ученый.

Boiko Olha. Constitutional and legal status of scientist

The analysis of approaches in the science of the concept of "legal status", "legal mode", their types and correlation has carried out. Its structural elements have defined. Based on conducted analysis reveals the structural elements of the